

NYTT FRA NORGE.

-Natt til 24. ds. fikk folk rundt Bogstadveien en nattesøvn forstyrrt av et voldsomt smell. Det var en ny radippeilingstil som røk i luften. Den stod i et litte bilverksted og skulle overtas av politiet dagen etter.

-For en tid siden ble gårdbruker Halvor Sundli, Tungen, skutt ned bakfra av en 19-års gutt som hadde fått mat og natteosj hos ham. Morderen er arrestert. Det viste seg at han var ansatt i det tyske sikkerhetspoliti.

-Fredag 20. april kom et par unge menn inn til Jensen & Co i Torvgaten og forlangte "miniatrenes" kaffesekk brakt ut på en visergutt-syssel. Denne sekken, som veide ca. 100kg., ble besl. glagt for et par år siden i et innemurt rom på Bristol, og stod nå til miniatrens avbenyttelse. De kunne rekvirere mindre kvanta om gangen til "representasjon".

UTLANDET.

-en dag på forsommeren i fjor fant det sted en eksplosjon nær Karlmar i Sveige. Eksperten gikk straks i gang med undersøkelser. Snart etter førte militære lastebiler bort forvridde metalldele og jernskrot. Nå fulgte dramatiske og ytterst hemmelige konferanser, og om en tid hadde britiske myndigheter den første rekonstruerte V2-bomben ihende, i god tid før prøveskytingen var avsluttet. Så sier Daily Telegraph. Svenske myndigheter sier Vi for vår del spekulerer mest over "traffikkerheten".

-De siste 32000 tyskerne som kapitulerte i Ruhr, kjørte inn i fangeleirene i sine egne biler. Allierte soldater innkrenket seg til å fylle bensin og fungere som trafikkonstabler.

-Franske militære regner med at det ligger noe slikt som 100 millioner miner i fransk jord, som må uskadeliggjøres.

-Da kvinnene fikk stemmerett, steg velgermassen i Frankrike med over 11/2 million, til ca. 4 millioner. For ble kvinnene regnet som et meget konservativt og katolsk element. Nå mener man at de vil bety en forskyvning i radikal retning.

DE STORE FRONTER:

Nyhete fra London 29. april 1945:

AMERIKA. I anl. av alle de rykter som er framkommet om Tysklands kapitulasjon meddeles: Det bekreftes gjennom det svenske Utenriksdepartement at Himmler i går framsatte et tilbud via grev Folke Bernadotte, visepresident i

Det internasjonale Røde Kors, om Tysklands betingelsesløse overgivelse like overfor Storbritannia og De forente stater og at disse svarte at bare på betingelsesløse kapitulasjon overfor alle tre stormakter ville bli tatt i betraktning. I anl. av en melding i natt om at Tyskland har framsatt tilbud om om betingelsesløse kapitulasjon overfor de tre stormakter, bekjentgjøres at denne melding i morges er dementert av president Truman. Noe slikt forslag er ikke framsatt. Himmler har meddelt at han var i stand til å arrangere Tysklands fullstendige overgivelse, noe han personlig ville gå inn for.

TYSKLAND. 2. brit. armé er gått over Elben S for Hamburg. russerne rykker mot Lübeck på en 80 km. bred front og har støttiler fremme mot Elbe og Hambrug. Pasewalk er tatt. SV for Berlin har styrker fra Konjevs og Hodges arméer sluttet seg sammen på en 80 km. lang front. Avd. fra Konjevs og Sjukovs arméer utsletter de siste rester av Berlin. Kartoffeket over nazimedlemmer er ødelagt. I Leipzig raser en selvmordepidem. I Syd-Tyskland har 3. am. armé nådd den østlige rikske grense ved Füssen og andre avd. er kommet inn i Nordvestsjekkoslovakia flere steder v. for Pilsen. Andre am. avd. står mindre enn 30 km. fra München. I Slovakia har russ. tatt 11 steder ved Brno. Fra D. dag er det på vestfronten tatt over 21/2 mill. fanger.

ITALIA. 5. og 8. armé har knust den tyske forvaringslinje foran Venezia og erobret Padua. Styrker fra 5. armé har erobret Como og nådd den sveitsiske grense. 150 000 italienske patriotere gikk fredag til aksjon og satte seg i besiddelse av de store norditalienske byer. Mussolini og 17 andre fascister er henrettet etter dom av folkedomstolen. Gen. Ricci, som har hatt kommandoen over de neofasistiske tropper, skal ha overgitt seg.

ØSTERRIKE. I Wien er opprettet en provisorisk regjering med dr. Karl Renner som stats- og utenriksminister. Kabinettet består av 3 kommunister, 3 kristelige sosialister og 6 sosialdemokrater og 2 uavhengige.

Mandag morgen: Det foreligger melding om at grev Bernadotte igjen oppholder seg på tysk-besatt område. Ingen bekræftelse på at Hitler skulle være død. Brit. tropper som i nord har gått over Elben, har omgått Hamburg. Russ. står nærsten 90 km. V for Stettin. Russ. står i sentrum av Berlin. 7. am. armé har rykket inn i München. Oberammergau er tatt. I Italia har brit. styrker rykket inn i Venezia. En ubekræftet Stockholm-melding sier at Quislings regjering igår gikk av og at han forsøkte å danne ny regjering.

VERDIGHET - RO - DISIPLIN.

SISTE NYTT

Nr. 78

Onsdag, 2. mai 1945

Årg. 2

FORHOLDSORDRE NR. 1 fra HJEMMEFRONTENS LEDELSE

Himmler, sjefen for SS og Tysklands mektigste mann, - som mere enn noen annen representant viljen til motstand inn i tilintetgjørelsen - har tilbudt betingelsesløse overgivelse til Storbritannia og USA. Tilbudet var uantagelig da det ikke samtidig var rottet til Sovjetsamveldet, men det viser at sannsynligheten for en samlet tysk kapitulasjon er blitt meget større.

I denne situasjon må ingen ved uoverlagte handlinger forringe utsiktene til en ordnet utvikling av den tyske okkupasjon i Norge. Hjemmefrontens Ledelse gir derfor følgende forholdsordre:

1. Unngå sammenstillinger. Vær ikke med i demonstrasjoner av noen art. Opptre ikke utfordrende overfor tyskere eller NS.
2. Sprø korrekt og nøyaktig de meldinger som gis over London Radio. Noter ned, stol ikke på hukommelsen. Stopp rykter og falskmeldinger. Fienden står bak dem.
3. Slapp ikke av på vanlige forsiktighetsreglar. Husk at Gestapo arbeider til siste stund.
4. Følg de direktiver som i enhver ny situasjon blir gitt av Regjeringen, Overkommandoen, og Hjemmefrontens Ledelse.

Parolen er:

VERDIGHET - RO - DISIPLIN

NYTT FRA NORGE.

For en tid siden ble det kort fortalt at noen unge nordmenn kom seg ut fra gestapofengslot i Drammen. De nærmere detaljer er følgende: Fem mann, Bjarne Sørensen fra Drammen og fire fra Skienskonten ble arrestert like før påske og beskyldt for spionasje. Sørensen ble underkastet tortur. Han ble bundet på hender og føtter og dyppet naken i baldekar med iskaldt vann. Gang på gang truet tyskerne med å bruke ham hvis han ikke tilstod. Dette holdt de på med en time. Deretter ble Sørensen satt i cello med de fire andre. Vaktjefen var tsjucker, og det varte ikke lenge før Sørensen var blitt godvenner med ham. Tsjukkereen skuffet brennevin som han drakk det tyske vaktmannskapet fulle på. Deretter ønsket han maskinpistoler til arrestantene, og de tyskerne var fulle nok, begynte tsjukkereen og de fem arresterte seg ut av fengslot på "inspeksjon". For å bli i rollen foretok de noen undersøkelser av forbipasserende og beveget seg deretter langsomt til skogs. Siden har ingen sett dem.

KRIGSNYTT.

HJEMMESTYRKENS MELDEDE:

-26. april - via hjemmestyrkene et besøk på båten "Belgimela". Båten selv var så sterkt skadet etter et brit. flyangrep at tyskerne hadde oppgitt å reparere den, men den hadde en meget sterk kran som var satt i stand. Ved halvsvytiden om kvellen seilte det, og begge de elektriske motorer til løftekranen ble ødelagt. Nye motorer kan ikke skaffes. Tyskerne hadde fire slike kraner her i Norge. De tre andre er sprengt tidligere.

DE STORE FRONTER.

Nyheterne fra London 1. mai 1945:

TYSKLAND.

Grev Folke Bernadotte er idag vendt tilbake til Stockholm etter nye drøftelser i København med Himmler, sjefen for styrkene i N. Tyskland v. Busch, stordmiral Dönitz og andre nazistledere. Det forlyder at representanter for den svenske regjering og svenske mil. myndigheter var til stede. Det tyske svar på de alliertes avslag på Himmlers kapitulasjonstilbud er via svenske myndigheter gått videre til de all. regjeringer, men det foreligger ingen offisielle meldinger om hva svaret går ut på. Bernadotte hadde i København et møte med representanter for besetningsmakten i Danmark. Churchill

uttalte idag at dersom det innløper store nyheter i ukens løp, vil han avgi en erklæring. Statsministeren konfererte i hele går med kabinettets medlemmer og hadde foretræde for kongen idag. Det har versert kraftige rykter om evakuering av Danmark. Grunnlaget for disse rykter var meldinger i svenske aviser i morges, men Dansk Pressetjeneste bekjentgjør at det ikke foreligger noen forandring hverken i Danmarks eller Norges militære og politiske struktur. Danmarks og Norges stilling må sees som et ledd i det hele og det er ingen grunn til å tro at det blir noen forandring i Norden før fullstendig tysk kapitulasjon foreligger rent generelt.

Styrker fra 2. brit. armé står 33 km. fra Lübeck og omtrent 40 km. fra Östersjøn. Hamburg er omgitt fra øst og veien til Schleswig-Holstein og Danmark er åpen. Russ. står ca. 100 km. V for Stettin. Røde og hvite flagg vajer over størstedelen av Berlin. Noen av de elektriske netter og vannverk vil være i stand om to dager, og 20 hospitaler er allerede åpnet for sårede tyske sivilpersoner. München er ryddet. 2. am. kolonnen har forenet seg 30 km. NV for Innsbruck. Andre avd. står 20 km. fra byen. En troppe rykker mot Linz. NV for Linz har am. overskredet den østerrikske grense. Russ. har tatt Moravsk Ostrava i Tsjekkoslovakia. Den tidl. ungerske riksførsteren Horthy er tatt til fange av am. styrker.

ITALIA.

Restene av de demoraliserte tyske tropper utslottes etterhvert. All. tropper nærmer seg Trieste hvor Titos styrker kjemper i gatene. N for Gardasjön forsøker tyskerne å opprette en linje for å dekke tilbaketog over Brennerpasset. Graziani er tatt tilfange og har gitt sine tropper ordre om å overgi seg.

AMERIKA.

Hvite-Russland og Ukraine ble igår onstemmig gitt selvstendig representasjon i San Francisco og Argentina ble med 31 mot 4 stemmer innbudt til å delta. Den am. regjeringens godkjenner ikke den nye østerrikske regjering.

SISTE NYTT.

Hitler døde tirsdag. Adm. Dönitz er drept som hans etterfølger. Han oppfordrer til fortsatt kamp. Bernadotte uttalte at han denne gang ikke traff Himmler, og at han ikke hadde med nye forslag til de allierte. Han har ordnet med overbringingen av 15000 sivile interner fra Tyskland til Sverige. 9000 er allerede kommet fram. Resten ventet på videre transport i Danmark. Russ. har erobret Brandenburg, 40 km. fra Berlin, og Stralsund. I Italia er Udine erobret og 8. armé har fått kontakt med Titos styrker.

VERDIGHET RO DISIPLIN

SISTE NATT

Nr. 79.

Lørdag, 5. mai 1945

Arg. 2

MENS VI VENTER.

Forholdsordre nr. 2 fra Hjemmefrontens ledelse:

1. VÅR PÅ VAKT MOT PROVOKSJONER. Det er krefter blant tyskerne som motarbeider en ordnet kapitulasjon og derfor ønsker å fremkalle uroligheter.
2. DRIV IKKE OMKRING I GATENE.
3. FORTSETT DITT DAGLIGE ARBEIDE. Det er viktigere enn noensteds at det daglige liv går sin gang.
4. SLÅ NED RYKTENE. Vær oppmerksom på at meldinger som skriver seg fra telegrambyråer, korrespondenter og liknende kilder ofte er høyst usikre. Stol bare på offisielle meldinger fra allierte og norske myndigheter.

Parolen er:

VERDIGHET RO DISIPLIN

"Nå gjelder det å holde kjøft", sa statsminister Michelsen i 1905. Idag kan vi si:

"Nå gjelder det å holde seg på matta". To ganger er freden blitt feiret på forskudd av alt for mange i den forløpne uke. Begge ganger var det blind alarm. En av byens borgere som tok siren på forskudd, ble skutt ned av en tysk militær. I en noe belivet stemming triumferte han litt for meget overfor tyskeren. Det er ikke bare seg selv man utsetter for fare ved en slik optreden. En slik episode kan være den gnisten som setter det hele i brand. "Det er krefter blant tyskerne som motarbeider en ordnet kapitulasjon og derfor ønsker å fremkalle uroligheter", heter det i HL's forholdsordre nr. 2. Enhver ansvarlig mann og kvinne forstår alvoret i disse ordene.

Den dagen den offisielle politolige melding kommer om at tyskerne har kapitulert, vil vi alle føle en uhyre lettelse av det trykket som har hvilt over oss. Og derfor gjelder det å være enn noensinne å huske og å handle etter de forholdsordre HL har sendt ut under parolen: VERDIGHET - RO - DISIPLIN.

Disse tre ordene må vi brenne inn i vår hjerte og ikke slippe dem ut av tankene et øyeblikk. Selv om de tyske makthavere her i landet kapitulert samtidig - noe vi slett ikke kan ta for gitt - skal vi huske at det er tyskerne som har den faktiske makten i de nærmeste dager etter kapitulasjonen!. En ord-

net avvikling av dette forholdt avhengig først og fremst av vår egen oppførsel.

Fra HL:

Parolen om ikke å møte etter tvangsinnkalling av fylkesførerne er blitt fulgt hvor det gjelder innkalling av større eller mindre grupper. Fylkesførerne er derfor blitt tvunget over til en ny taktikk. De innkaller folk enkeltvis og ivkriver dem uttalelse angående deres syn på NS, deres forhold til quislingregjeringen osv.

Det er en selvfølge at parolen gjelder innkallinger også av denne art. For det første kan en ikke på forhånd vite om en kommer opp i et fullt møte. For det annet vil det lett bli slik at de som møter opp, vil svare på uttalelse til inntekt for NS og utnytte dem i propagandien.

Parolen er: Møt ikke. Bli du hørt, så nekt å gi noensomhelst uttalelse.

NYTT FRA NORGE.

EN U'G HVALERMANN ble for en tid siden arrestert av tyskerne i Fredrikstad. Under fluktforsøk fikk han to skudd i seg. Han ble innlagt på St. Josephs hospital og operert. Ikke før var han utenfor fare, før han ble befridd og brakt i sikkerhet. ALLES IST VORBEI. På en av stasjonene på Östfoldbanen vakte tre animerte tyskere en viss oppsikt for en tid siden.

NYTT FRA NORGE.

For en tid siden ble det kort fortalt at noen unge nordmenn kom seg ut fra gestapofengslet i Drammen. De nærmere detaljer er følgende: Fem menn, Bjarne Sørensen fra Drammen og fire fra Skiensskantøen ble arrestert like før påske og beskyldt for spionasje. Sørensen ble underkastet tortur. Han ble bundet på hender og føtter og dyppet naken i balakne med iskaldt vann. Gang på gang truet tyskerne med å bruke ham hvis han ikke tilstod. Dette holdt de på med en time. Deretter ble Sørensen satt i celle med de fire andre. Vaktstjefen var tsjunker, og det varte ikke lenge før Sørensen var blitt godvenner med ham. Tsjukkoren skaffet brønnevin som han drakk det tyske vaktmannskapet fulle på. Deretter ønsket han maskinpistoler til assistentene, og de tyskerne var fulle nok, begynte tsjukkoren og de fem arresterte seg ut av fengslet på "inspeksjon". For å bli i rollen foretok de noen undersøkelser av forbipasserende og bevoget seg deretter langsomt til skogs. Siden har ingen sett dem.

KRIGSNYTT.

HJEMMESTYRKENS MELDER:

-26. april evn hjemmestyrkene et besøk på båten "Belgama". Båten selv var så sterkt skadet etter et brit. flyangrep at tyskerne hadde oppgitt å reparere den, men den hadde en meget sterk kran som var satt i stand. Ved halvsvitiden om kvellen saalt det, og begge de elektriske motorer til løftekranen ble ødelagt. Nye motorer kan ikke skaffes. Tyskerne hadde fire slike kraner her i Norge. De tre andre er sprongt tidligere.

DE STORE FRONTER.

Nyheterne fra London 1. mai 1945:

TYSKLAND. Grev Folke Bernadotte er idag vendt tilbake til Stockholm etter nye drøftelser i København med Himmler, sjefen for styrkene i N. Tyskland v. Busch, storadmiral Dönitz og andre nazist. Jere. Det forlyder at representanter for den svenske regjering og svenske mil. myndigheter var til stede. Det tyske svar på de alliertes avslag på Himmlers kapitulasjonstilbud er via svenske myndigheter gått videre til de all. regjeringer, men det foreligger ingen offisielle meldinger om hva svaret går ut på. Bernadotte hadde i København et møte med representanter for besettelsesmakten i Danmark. Churchill

uttalte idag at dersom det innløper store nyheter i ukens løp, vil han avgi en erklæring. Statsministeren konfererte i hele går med kabinettets medlemmer og hadde foretræde for kongen idag. Det har versert kraftige rykter om evakuering av Danmark. Grunnlaget for disse rykter var meldinger i svenske aviser i morges, men Dansk Pressetjeneste bekjentgjør at det ikke foreligger noen forandring i Danmarks eller Norges militære og politiske struktur. Danmarks og Norges stilling må sees som et ledd i det hele og det er ingen grunn til å tro at det blir noen forandring i Norden før fullstendig tysk kapitulasjon foreligger rent generelt.

Styrker fra 2. brit. armé står 33 km. fra Lübeck og omtrent 40 km. fra Österejøen. Hamburg er omgitt fra øst og veien til Schleswig-Holstein og Danmark er åpen. Russ. står ca. 100 km. V for Stettin. Røde og hvite flagg vises over størstedelen av Berlin. Noen av de elektriske netter og vannverk vil være i stand om to dager, og 20 hospitaler er allerede åpnet for sårede tyske sivilpersoner. München er ryddet. 2. am. armé har forenet seg 30 km. NV for Innsbrück. Andre avd. står 20 km. fra byen. Fr. tropper rykker mot Linz. NV for Linz har am. overskredet den østerrikske grense. Russ. har tatt Moravsk Ostrava i Tsjekkoslovakia. Den tidl. ungerske riksførstendur Horthy er tatt til fange av am. styrker.

ITALIA. Restene av de demoraliserte tyske tropper utslottes etterhvert. All. tropper nærmer seg Trieste hvor Titos styrker kjemper i gatene. N. for Gardasjøen forsøker tyskerne å opprette en linje for å dekke tilbaketog over Brennerpasset. Graziani er tatt til fange og har gitt sine tropper ordre om å overgi seg. **AMERIKA.** Hvite-Russland og Ukraine ble igår enstemmig gitt selvstendig representasjon i San Fransisco og Argentina ble med 31 mot 4 stemmer innbudt til å delta. Den am. regjering godkjenner ikke den nye østerrikske regjering.

SISTE NYTT. Hitler døde tirsdag. Adm. Dönitz er drept som hans etterfølger. Han oppfordret til fortsatt kamp. Bernadotte uttalte at han ingen gang ikke traff Himmler, og at han ikke hadde med nye forslag til de allierte. Han har ordnet med overbringen av 15000 sivile interner fra Tyskland til Sverige. 9000 var allerede kommet fram. Resten ventet på videre transport i Danmark. Russ. har erobret Brandenburg, 40 km. fra Berlin, og Stralsund. I Italia er Udine erobret og 8. armé har fått kontakt med Titos styrker.

v v v

VERDIGHET RO DISIPLIN

SISTE NATT

Nr. 79.

Lørdag, 5. mai 1945

Årg. 2

MENS VI VENTER.

Forholdsordre nr. 2 fra Hjemmefrontens Ledelse:

1. VÅR PÅ VAKT MOT PROVOKSJONER. Det er krefter blant tyskerne som motarbeider en ordnet kapitulasjon og derfor ønsker å fremkalle uroligheter.
2. DRIV IKKE OMKRING I GATENE.
3. FORTSETT DITT D. BLIGE ARBEIDE. Det er viktigere enn noe annet at det daglige liv går sin gang.
4. SLÅ NED RYKTENE. Vår oppmerksom på at meldinger som skriver seg fra telegrambyråer, korrespondenter og liknende kilder ofte er høyst usikre. Stol bare på offisielle meldinger fra allierte og norske myndigheter.

Parolen er: VERDIGHET RO DISIPLIN

"Nå gjelder det å holde kjøft", sa statsminister Michelsen i 1905. Idag kan vi si: "Nå gjelder det å holde seg på matta". To ganger er freden blitt feiret på forskudd av alt for mange i den forløpne uke. Begge ganger var det blind alarm. En av byens borgere som tok siren på forskudd, ble skutt ned av en tysk militær. I en noe belivet stemming triumferte han litt for meget overfor tyskerne. Det er ikke bare seg selv man utsetter for fare ved en slik optreden. En slik episode kan være den gnisten som setter det hele i brand. "Det er krefter blant tyskerne som motarbeider en ordnet kapitulasjon og derfor ønsker å fremkalle uroligheter", heter det i HL's forholdsordre nr. 2. Enhver ansvarlig mann og kvinne forstår alvoret i disse ordene.

Den dagen den offisielle militære melding kommer om at tyskerne har kapitulert, vil vi alle føle en uhyre lettelse av det trykket som har hvilt over oss. Og derfor gjelder det da mere enn noensinne å huske og å handle etter de forholdsordre HL har sendt ut under parolen: VERDIGHET - RO - DISIPLIN. Disse tre ordene må vi brenne inn i vår hjerne og ikke slippe dem ut av tankene et øyeblikk. Selv om de tyske makthavere her i landet kapitulert samtidig - noe vi slott ikke kan ta for gitt - skal vi huske at det er tyskerne som har den faktiske makten i de nærmeste dager etter kapitulasjonen. En ord-

net utvikling av dette forholdt avhengig først og fremst av vår egen opptreden. Fra HL: Parolen om ikke å møte etter tvangsinnkalling av fylkesførerne er blitt fulgt hvor det gjelder innkalling av større eller mindre grupper. Fylkesførerne er derfor blitt tvunget over til en ny taktikk. De innkaller folk enkeltvis og ivkriver dem uttaltelse angående deres syn på NS, deres forhold til quislingregjeringen osv. Det er en selvfølge at parolen gjelder innkallinger også av denne art. For det første kan en ikke på forhånd vite om en kommer opp i et fullt møte. For det annet vil det lett bli slik at de som møter opp, vil svare på en uvukende at fylkesførerne kan ta deres uttaltelser til inntekt for NS og utnytte dem i propagandan.

Parolen er: MØT IKKE. BLIR DU HENTET, SÅ NEKT Å GI NOENSOMHET UTTAELSE.

NYTT FRA NORGE.

EN UNG HVALERMANN ble for en tid siden arrestert av tyskerne i Fredrikstad. Under flukt forsøkt fikk han to skudd i seg. Han ble innlagt på St. Josephs hospital og operert. Ikke før var han utenfor fare, før han ble befridd og brakt i sikkerhet. ALLES IST VORBEI. På en av stasjonene på Østfoldbanen vakte tre animerte tyskere en viss oppsikt for en tid siden.

siden. Den ene spilte trekkspill, mens den andre sang "Alles ist vorbei".

TYSKERNE NEKTET. 29. april fant det sted et "regjeringsmøte" på Slottet. Etter møtet ble det satt opp en "Kunngjøring fra Regjeringen" som ble sendt til NTB til offentliggjørelse. Den tyske presseavdeling i Reichskommisariatet nektet imidlertid offentliggjørelse. Ifølge denne erklæring stilte ministrene sine plasser til disposisjon, men Quisling ba dem om å bli stående "inntil videre" og "ministrene" bøyde seg for denne anmodning. Vi gir noen smakebiter fra erklæringen: "De (ministrene) henstillet inntrængende til ministerpresidenten å bli på sin post og å fortsette å lede landets styre i samband med Grunnloven."

"Enhver norsk statsborger plikter derfor å vise dette riksstyres lojalitet og lydighet inntil det kanskje engang blir avløst av en eller annen lovlig regjeringsmakt her i landet". Hele erklæringen viser klart at Quislingregjeringen ikke anser denne dagen for å være langt borte.

Nyheterne fra London 4. mai 1945:

DE TYSKE STYRKER I HOLLAND, NORDVESTTYSKLAND OG DANMARK HAR OVERGITT SEG.

Danske sending fra London kl. 20.30 ble avlyst. Melding fra feltmarsjall Montgomery: "De tyske styrker i Holland, Nordvesttyskland og Danmark har overgitt seg til feltmarsjall Montgomery. Overgivelsen omfatter også Holgoland og de danske øyer, men ikke Norge. Den danske hær er overgitt opp gjeldingen med tydelige tegn på at det er nå bare Tsjekkoslovakia og Norge som står igjen.

I natt var det voldsomme kamper mellom tyskerne innbyrdes i Københavns gater og det ble kjempet særlig hardt i Dyrehaven og omkring Gontofte rådhus. Den største befolkning inntok en rolig og verdig holdning. I Sønderjylland var store menneskemasser samlet langs grenser og skolene lukket for å tillate hele befolkningen å ønske de allierte velkommen. Den danske hjemmefront har sendt ut en proklamasjon til befolkningen - en til det danske folk og en til frihetekjemperne - og oppfordret til ro og disiplin.

TYSKLAND. Wilhelmshafen radio (tysk) kringkastet i dag at Dömitz har hatt konferanse med Torboven og de tyske myndigheter i Danmark

og diskutert de forholderegler som nå er i Danmark og Norge. (For Danmarks vedkommende ser vi nå resultatet. Hva med Norge?) I går vandret ca. 1/2 million tyskere inn i fangeleirer i Nordtyskland. Tyskere i titusenvis kom etterhvert inn i oppsamlingsleirene på en mengde andre forsøkte å unnslippe sjøveien. Generalfeltmarsjall von Kleist overga seg igår sammen med sin hustru til 3. armé i Syd-tyskland brytes den siste motstand ned og arméavd. har inntatt Innsbruck og fortsatt gjennom Brennerpasset inn i Italia. Amerikanerne rykket gjennom Østerrike fra N til S på 5 dager. Salzburg overga seg betingelsesløst i morgens da de nærmeste allierte tropper stod 40 km. fra byen. Avd. fra 3. armé er gått inn i Böhmen-Mähren på to steder SV for Pilsen. Riss har tatt Teachen. Norge. Fra anavartlig norsk hold advares bestemt mot å betrakte krigen som avsluttet. Natt til 2. mai ble kartotekene til Lie og Riisnes hentet. De velletilsammen 2 1/2 tonn. **SVERIGE.** Til Sverige er nå kommet 16 000 fanger fra Tyskland fordelt på 24 nasjonaliteter, 6000 av dem er tyske og norske. En del kjente navn: Rector Selvig, Odd Nansen, Frode Rinnan, Emil Stang, Halvane og August Lange, Olav Larsen, Kåre Haugen, O. Nedabl, Kolderup, Leif Paulsson, W. Klavoness, Bjørn Hansen, Erik Magelén, Hjalmar, Rasmus Rasmussen, Hans Christian Quist, Sigrith Nissen og Anne Lise Urbye. Kong Håkon har tolografert sin takk til grev Folke Bernadotte og st. taminister Nygârlsvold har sendt telegrammer til den svenske regjering, Svensk Røde Kors og Bernadotte og gitt uttrykk for det norske folks takknemlighet.

DET FJERNE ØSTEN. Kong George av England har et lykkeskningstelegram til Lord Louis Mountbatten i anl. av erobringen av Rangoon etter 20 dager. 500 km. på

SISTE. Lørdag morgen ble det dannet en regjering i Danmark med 9 medlemmer fra de gamle politiske partier og 9 fra motstandsgruppen. Danske myndigheter er i ferd med å overta den administrative kontroll av landet og arbeidet blir knirket. Den tyske avdelelse var uten villfarelse. **TYSKLAND.** Det britiske var over Hamburg. Tyskerne har overgitt seg til amerikanerne. O. for Magdeburg. Linz er erklært ferdig. By og Gerechtsgaden er tatt. Politisjefen i Berlin og vaktkommandanten i Rikskanselliat er tatt til fange av rusene. Tito opplyser at Istria er befrikket.

Det advares fremdeles mot å anse krigen for avsluttet. Parolen er:

VERDIGHET RO DISIPLIN

VVV

SISTE NYTT

VERDIGHET RO DISIPLIN

nr. 80

M a n d a g, 7. mai 1945

Årg. 2

HVA KOMMER TIL Å SKJE I NORGE?

Det går et skred av begivenheter over oss om dagene. Den ene kapitulasjonen følger den andre. Tyske soldater overgir seg i Hundretusenene. De strømmer til fangeleirer i milelange kolonner. Verdens største krig er endt med verdens største nederlag. Vårt frendefolk i sør er befrikket. Vi hilser det frie Danmark. Vi hilser det frie Holland. Vi har kjempet samme kamp, med samme våpen. Vi har vært under samme åk. Snart skal vi også møtes som brødre i frihet.

Møn hva skal hende i Norge før vi når så langt? Kanskje har vi fått svar for dette leser. Kanskje har vi lange ventedager foran oss.

Enda har tyskerne en eneste front igjen - i Norge. De tyske styrkene her er intakte. Vil de legge våpnene ned? Vi kan desverre ikke stole på det. De har visst lenge at krigen var tapt. Men de fortsatte. De som bestemmer og trekker i trådene vet at mange av dem er ferdige likevel. Mange andre har ingen ting igjen å leve for. Det gis en ordre, de lystre.

Tyskerne teller på knappene i disse dagene. Vektskålen står og vipper. Det er Norges skjebne det gjelder. Har vi kjøpt friheten dyrt nok, eller ligger den store prøvelsen foran oss? Det avhenger også av hver eneste nordmanns holdning. Den som ikke kan bære seg ulla noen dager eller uker - den som ikke kan tåle synet av stövlefolket den korte tiden de har igjen å trampe omkring - han legger sitt lodd i feil vektskål. Han kan vippe Norge ut i ulykken. Det er det som ligger i parolen

VERDIGHET RO DISIPLIN

Kampen mot de stripete og svake er en viktig del av den norske hjemmefronts oppgaver. Alle vet at det finnes "jössinger" som ikke er villige til å yte selv det minste offer for å vise at de er gode nordmenn. Enda verre er det når de i sine gjerninger opptre direkte unorsk. Den alvannelige meningen er at slike folk, som bare er norske i kjeften, fortjener samme dom som quislingene. De skal ikke unnskylde seg med at de "ikke visste" at de ikke gjorde sin plikt. Etter fem års okkupasjon bør enhver vite hva det kreves av ham - og er han i tvil, så er det best å unnlate å utføre de tvilsomme handlingene.

For norske arbeidere er det selvsagt mest nedslående når noen av deres egne klassefeller viser en svak holdning. Blant alle bevisste arbeidere har det derfor vakt stor harme når de i den siste tiden har kunnet se norske arbeidere i ferd med å bygge bunkers og forsvarsanlegg for tyskerne. Noen mener kanskje at de vil bli ottersøkt om de nekter å utføre slikt arbeid. Det hjelper ikke i en så stor by som Oslo er det mulig å stikke seg vekk. Tyskerne har ingen rett til å kreve slikt arbeid av nordmenn. Enhver vet hva disse bunkersene i Oslo skal brukes til. I folkets øyne er det en grov forbrytelse å arbeide på slike anlegg, så sint en ikke har en revolver direkte i ryggen. Parolen til alle arbeidere er derfor: **VEKK FR. DE TYSKE ANLEGG!** (Fra Fri Fagbevægelse for 27/4)

KRIGSNYTT:

HJEMMESTYRKENE MELDER: Den 24. april hadde hirden og skijagerbataljonen rassa i Eggedal. Sammen med tyskerne var de på jakt etter Hjemmestyrker som de trodde holdt til der oppe. Det varte ikke lenge før Hjemmestyrkene selv ga dem et svar som var overbevisende nok. Det kom til harde kamper. Hjemmestyrkene forsøkte seg og var utstyrt med de

mest moderne våpen. Tyskerne satte inn bombefly i kampene og tilkalte store forsterkninger fra Oslo.

Etter de opplysninger som nå foreligger, hadde skijegerbataljonen 25 falne og hirden 2. Flere ble såret. De tyske tap kjennes ennå ikke. Likeledes foreligger det ennå ingen oppgave over våre egne tap.

Hird. La denne episode være et siste varsel. Hjelper dere tyskerne mot de Norske Hjemmestyrker, vil dere bli tilintetgjort enten i kamp, slik som styrkene i Eggedal, eller dere vil falle for eksklusjonsplanetones kuler om noen uker. Har dere livet kjært, så gjør heller som vaktene ved Mjøsvannsdømmene. De var seks menn fra SS. Den 27. april møtte de alle sammen.

Onsdag 2. mai kl. 18.30 hentet en eliteavdeling av Hjemmestyrkene arkivene til "ministrene" Jonas Lie og Sverre Riisnæs. Arkivene måtte sikres for rettsoppgjøret med forrederne. De veide to og en halv tonn. Vaktene ble overmannet, men led ingen overlast. Foruten arkivene tok hjemmestyrkene med seg paradeuniformen til Lie og et militært solkorsflagg som sto på Riisnæs' skrivebord.

NYHETENE SØNDAG.

Det norske justisdepartement i London har sendt ut en advarsel til nazister og andre om ikke å ildselge regnskaper og arkiver vedr. stat og kommuner. De vil i så fall bli straffet. Den norske regjering retter en inntrøngende henstilling til den norske folk om å opptre rolig og verdig. Regjeringen er i stadig kontakt med HL og den allierte overkommando, og straks noe nytt foreligger, vil dette bli meddelt. Alle beskjeder og ordre kommer over London Radio. Danmark. Den nye regjering trådte spænen igår under ledelse av statsministeren Buhl. Utenriksministeren, Christmas Møller, kom idag til København. Flybårne allierte tropper kom til København igår kvell og ble hjått med begeistring av folkemengden. Flyplassen er overtatt av brit. tropper.

Med en gang kapitulasjonen forelå, opptrådte de danske frihetstjempere i uniformer. Dr. Best og nazilederen Fritz Clausen er arrestert. Danske politisoldater fra Sverige er kommet hjem. En stor kontongent kom fem min. før kapitulasjonen trådte i kraft til

Helsingør. De satte seg i besittelse av byen og arresterte 2000 quislinger. Forf. Johan Borgen er kommet til København som repr. for Det Norske Informasjonkontor. Han forteller at det er adskillig småskyting i byen og derfor farlig å ferdes ute. TYSKLAND. Adm. Dönitz har sendt en appell til de tyske styrker om å fortsette kampen mot russerne. Kampen i vest sees som nytteløs. London omtaler dette splittelsesforsøk som nytteløst. Dönitz har likeledes sendt ut en oppfordring om at all sabotasje mot kommunikasjoner, matvarelagre etc. skal opphøre. Dette gjelder også Norge. l. og 19. tyske armé overga seg igår til amerikanerne i Sydtyskland. Forvirringen er så stor at det foreløpig er umulig å si hvor mange det dreier seg om. Tallet ligger mellom 200 og 400 000 mann. Restene av den 24. armé har overgitt seg til den fr. l. armé. Den var så redusert at det så å si bare var hovedkvarteret igjen. Restene av den 9. og 12. armé har kapitulert overfor amerikanerne, som dermed praktisk talt har utslettet lommen mellom de am. og russ. styrker. Befridde fanger: de tidl. fr. statsminister Daladier og Reynaud og generalene Weygand og Gamelin, lederen av oppstanden i Warajava, gen. Bor; likeledes en nevø av den eng. konge, en nevø av marsjal Alexander og sønn av den am. ambassadør i London, Winant. Disse sistne ble holdt som gisler. l. fr. armé har tatt til fange den tidl. tyske kronprins Wilhelm og von Neyrath. TSJEKKOSLOVAKIA. Plzen erobret av am. som trengjer videre fram mot Praha hvor tsjekkiske styrker har gjort opprør. Det er forhandlinger i gang om overføring av administrasjonen av Böhmen-Mähren til den tsjekk. regjering, men tyskerne trekker samtidig sammen tropper om byen. Situasjonen er uklar. Russerne nærmer seg fra øst. HOLLAND. Undergrunnsarmeen er anerkjent. Hollandske SS-avd. setter seg til motverge og skyter på sivilbefolkningen. Mange ofre. SAN FRANCISCO. Amerika og England har avbrutt forhandl. med Russland om det polske spørsmål etter at Molotov har bekjentgjort at de etterlyste polske representanter var arrestert av russerne siktet for sabotasje mot den røde hær. SISTE. Mandag kl. 6.30: Intet offisielt nytt om situasjonen i Norge. Men det antas at kapitulasjonsforhandlinger er i gang. I resten av Europa er så å si alle kamphandlinger slutt, bortsett fra Tsjekkoslovakia, hvor amerik. rykker Praha til unnsetning.